

ID: 113526

Plat

Práce „příprava, zadávání a kontrola veřejných zakázek malého rozsahu“ z hlediska její složitosti, odpovědnosti a namáhavosti patří do 10. platové třídy (nařízení vlády č. [222/2010](#) Sb. (katalog prací)). Pod uvedenou práci však nelze podřazovat výkon jakýchkoli dílčích činností, jimiž se zaměstnanec na přípravě, zadávání a kontrole veřejných zakázek malého rozsahu podílí. Vzhledem k charakteristice 10. platové třídy půjde jen o takové činnosti, jež ve svém souhrnu představují „zajišťování komplexu činností“ v rámci zadaného pracovního úkolu na veřejných zakázkách malého rozsahu (jejich přípravě, zadávání nebo kontrole) a vyznačují se vysokou mírou samostatnosti zaměstnance při volbě způsobu řešení a postupů vedoucích ke splnění pracovního úkolu. Předmětem práce zde je „komplexní systém“ sestávající z dílčích relativně samostatných různorodých činností, jež jsou vzájemně provázané. Nepochybně se tedy jedná o „komplexní práce“ zahrnující bezpodmínečně všechny části daného celku (systému) spojené s odpovědností za uskutečnění úkolů v katalogu prací takto vymezených.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky č.j. 21 Cdo 2867/2019-172 ze dne 27.5.2021)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobce J. K., narozeného dne XY, bytem ve XY, zastoupeného Mgr. M.K., advokátkou se sídlem v B., proti žalovanému Statutárnímu městu Brno se sídlem magistrátu v B., zastoupenému Mgr. M.Z., advokátem se sídlem v B., o 44 540 Kč s příslušenstvím, vedené u Městského soudu v Brně pod sp. zn. 49 C 42/2017, o dovolání žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 19. března 2019 č. j. 15 Co 13/2019-155, tak, že dovolání žalobce proti rozsudku krajského soudu v části, ve které bylo rozhodnuto o potvrzení rozsudku Městského soudu v Brně ze dne 25. září 2018 č. j. 49 C 42/2017-116 ve výroku o náhradě nákladů řízení a ve které bylo rozhodnuto o náhradě nákladů odvolacího řízení, se odmítá; v dalším se dovolání zamítá.

Z odůvodnění:

Žalobou podanou u Městského soudu v Brně dne 22. 2. 2017 se žalobce domáhal, aby žalovanému bylo uloženo zaplatit mu 44 540 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % z částky 44 540 Kč od 11. 2. 2017 do zaplacení. Žalobu odůvodnil zejména tím, že na základě pracovní smlouvy ze dne 17. 8. 1998 pracoval u žalovaného od 1. 9. 1998 do 31. 12. 2016. Plat mu byl stanoven platovým výměrem ze dne 1. 11. 2011 v 9. platové třídě a 12. platovém stupni podle stupnice platového tarifu uvedené v příloze k nařízení vlády č. [564/2006](#) Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě. Pracovní náplní ze dne 1. 5. 2007 bylo stanoveno, že žalobce: „zabezpečuje čištění všech vozovek komunikací mimo dálnic a dálničních ramp na území městských částí; zabezpečuje zimní údržby vozovek místních komunikací mimo základní komunikační systém, zpracovává plán zimní údržby; vykonává působnost silničního správního úřadu I. stupně na místních a veřejně přístupných účelových komunikacích (mimo ZKS) dle seznamu vedeného městem; projednává v I. stupni správního řízení přestupky a jiné správní delikty na úseku dopravy a silničního hospodářství; zajišťuje provoz internetových stránek MČ; plní další úkoly podle pokynů vedoucí odboru a tajemníka“. V rámci zabezpečování čištění všech vozovek komunikací žalobce připravoval návrhy opatření obecné povahy a jejich projednávání s dotčenými orgány a vedl řízení o návrhu opatření obecné povahy. V rámci „dalších úkolů“ zejména připravoval a zadával veřejné zakázky malého

rozsahu, kontroloval naplnění kvalifikačních předpokladů a rozsah i kvalitu plnění. Vzhledem k uvedené pracovní náplni měl být žalobce v souladu s přílohou nařízení vlády č. [222/2010](#) Sb., o katalogu prací ve veřejných službách a správě, správně zařazen do 10. platové třídy (povolání referent majetkové správy, správce informačních a komunikačních technologií, referent společné státní správy a samosprávy, referent pro pozemní komunikace). Domáhá se proto, aby mu za roky 2014 a 2015 žalovaný doplatil rozdíl mezi platem vyplaceným ve výši odpovídající 9. platové třídě a platem ve výši odpovídající 10. platové třídě; nárok na doplacení platu za rok 2016 žalovaný uznal.

Žalovaný s žalobou nesouhlasil, neboť žalobci po jeho přeřazení k Úřadu městské části Brno - Nový Lískovec (1. 5. 2007) vznikl nárok na přeřazení do 10. platové třídy teprve v roce 2016 (v souvislosti se změnou právní úpravy zákona č. [13/1997](#) Sb., o pozemních komunikacích).

Městský soud v Brně rozsudkem ze dne 25. 9. 2018 č. j. 49 C 42/2017-116 žalobu na zaplacení 44 540 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % z částky 44 540 Kč od 11. 2. 2017 do zaplacení zamítl a žalobci uložil povinnost zaplatit žalovanému na náhradě nákladů řízení 12 216 Kč k rukám Mgr. M.Z. Soud prvního stupně vyšel ze zjištění, že žalobce byl zaměstnancem žalovaného, u kterého „v období let 2014-2015“ pracoval jako „referent stavební a všeobecný“, byl zařazen v 9. platové třídě a byl mu vyplácen tomu odpovídající plat, a že v uvedeném období žalobce (jak sám v průběhu řízení uvedl) nevykonával žádnou práci „definovanou“ jako „referent pro pozemní komunikace“ a „referent společné státní správy a samosprávy“ (tyto činnosti vykonával až v roce 2016). Nevzal za prokázané, že by žalobce v tomto období vykonával činnosti odpovídající práci „správce informačních a komunikačních technologií“, neboť jednak bylo zjištěno, že „tyto práce měl žalovaný zajištěné externě“, jednak za výkon této práce nelze považovat to, že žalobce „vkládal na webové stránky informace“, a ke svému tvrzení, že „v souvislosti s webovými stránkami vyvíjel jakoukoli další aktivitu“, žalobce „na výzvu soudu a navzdory poučení soudu neoznačil žádný důkaz“. Soud dále „nevzal za prokázané“, že žalobce vykonával práci „příprava, zadávání a kontrola veřejných zakázek malého rozsahu“, jestliže „provedeným dokazováním bylo zjištěno“, že žalobce se na veřejných zakázkách malého rozsahu „podílel v takovém rozsahu, jak k tomu byl v jednotlivých případech ad hoc (...) pověřen nadřízenou K. T.“; tyto práce lze podřadit „pod část pracovní náplně“ žalobce specifikovanou jako „plnění dalších úkolů na pokyn vedoucí odboru a tajemníka“. Soud prvního stupně zde vzal při svém hodnocení v úvahu především skutečnost, že „zařazení do vyšší platové třídy je spojeno s vyšší mírou odpovědnosti“, přičemž „jedinou osobou, která byla zadavatelem operace a která nesla v této souvislosti odpovědnost, byla K. T., nikoli jiní zaměstnanci“. Žalobce vykonával pouze „pomocné práce pro řešitele operace“ (kterým byla K. T.) a „neodpovídal za nic“. Na uvedeném závěru podle soudu nic nemění skutečnost, že K. T. stanovila svým podřízeným (včetně žalobce) „jako subúkol“ jednotlivé dílčí úkony. Z toho, že žalobce připravoval koncept výzvy, který však nepodepisoval, nelze dovozovat, že by to byl žalobce, kdo zadával veřejné zakázky; „totéž lze říci ve vztahu k ostatním dílčím činnostem“. Soud navíc považoval za účelové, že žalobce po dobu trvání pracovního poměru „proti zařazení do deváté platové třídy ničeho nenamítal“ a s požadavkem na doplacení rozdílu v platu „přišel“ teprve bezprostředně po rozvázání pracovního poměru.

K odvolání žalobce Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 19. 3. 2019 č. j. 15 Co 13/2019-155 rozsudek soudu prvního stupně potvrdil a žalobci uložil povinnost zaplatit žalovanému na náhradě nákladů odvolacího řízení 7 744 Kč k rukám Mgr. M.Z. Odvolací soud neshledal důvodnými námitky žalobce „ohledně tvrzených procesních nedostatků postupu soudu I. stupně“ (že žalobce nebyl soudem prvního stupně dostatečně poučen „o následcích nesplnění povinnosti a též o možnosti, že důkazy, které označí, zajistí soud“). Z protokolu o jednání před soudem prvního stupně ze dne 26. 6. 2018 podle odvolacího soudu vyplývá, že žalobci se dostalo poučení o povinnosti označit důkazy k prokázání svých tvrzení (o tom, že vykonával „činnosti v souvislosti s veřejnými zakázkami“ a „činnosti správce informačních a komunikačních technologií“), včetně poučení o následcích nesplnění této výzvy, které soud zhodnotil jako „zcela dostačující“ a v souladu „jak se zákonnými

hledisky vymezenými v ust. § 118a odst. 3 o. s. ř., tak i konstantní judikaturou“. Ve shodě se soudem prvního stupně proto uzavřel, že žalobce v řízení neprokázal, že vykonával funkci správce informačních a komunikačních technologií, ačkoliv – vzhledem k zásadě projednací – „bylo na něm, aby označil důkazy k prokázání této skutečnosti“ a „v tomto smyslu“ byl i při jednání dne 26. 6. 2018 soudem prvního stupně poučen. Ve vztahu k „druhé žalobcem tvrzené činnosti“, která měla být náplní jeho práce (příprava, zadávání a kontrola veřejných zakázek malého rozsahu) „nebylo mezi stranami sporu“ o tom, že se žalobce podílel „na některých činnostech v souvislosti s přípravou, zadáváním a kontrolou veřejných zakázek malého rozsahu“. Odvolací soud proto považoval za podstatné posouzení, zda činnost žalobce byla „komplexní“, tedy zda vykonával „všechny uvedené činnosti“, nebo zda se jednalo „pouze o dílčí úkony, které ve své komplexnosti nezahrnovaly celý soubor činností zařazených do 10. platové třídy“. Protože zařazení do desáté platové třídy v posuzovaném případě znamená, že se „jedná o zaměstnance, který zajišťuje veškerou komplexní činnost spojenou se zakázkami malého rozsahu (přípravu, zadávání a kontrolu), a to včetně odpovědnosti za provedení a splnění uvedeného úkolu“, a žalobce se podílel (jen) „na některých činnostech v souvislosti s přípravou, zadáváním a kontrolou veřejných zakázek malého rozsahu“, přičemž v této souvislosti ani „nepopíral, že při provádění těchto činností byl řízen svojí nadřízenou T., která byla uvedena jako řešitelka tohoto úkolu, která podepisovala a kontrolovala jím předkládané dílčí dokumenty a která též nesla za uvedenou činnost odpovědnost“, odvolací soud uzavřel, že dílčí činnosti vykonávané žalobcem nemohou být – vzhledem k tomu, že samostatně nedosahují náročnosti složitějšího úkolu (práce) zařazeného ve vyšší platové třídě – považovány za „rovnocenné či srovnatelné“ se složitějším „komplexním úkolem“ (byť jsou ke splnění složitějšího komplexního úkolu „zcela nezbytné“). Za správné rovněž považoval, že soud prvního stupně zohlednil „hledisko odpovědnosti“ za výkon práce jako jedno z „nezbytných kritérií“ pro zařazení zaměstnance do vyšší platové třídy. Odvolací soud z uvedených důvodů dospěl k závěru, že „žalobce nelze zařadit do 10. platové třídy“.

Proti tomuto rozsudku odvolacího soudu podal žalobce dovolání směřující proti „všem výrokům“. Přípustnost dovolání spatřuje v posouzení otázek, zda kritérium pro zařazení zaměstnance do platové třídy podle nařízení vlády č. [222/2010](#) Sb. spočívá v tom, že zaměstnanec „fakticky vykonává“ všechny činnosti vymezené příslušným ustanovením katalogu prací („hledisko komplexnosti“), a zda může zaměstnavatel při zařazení prací do jednotlivých platových tříd zohledňovat i „kritérium odpovědnosti“ zaměstnance za provedení a splnění daných činností; v souvislosti s „kritériem odpovědnosti“ též klade otázku, zda dohled a schvalování činností „vedoucím zaměstnancem“ zbavuje „řadového zaměstnance“ odpovědnosti za provedení a splnění činností. Dovolatel nesouhlasí s odvolacím soudem v názoru, že – za situace, kdy mezi účastníky řízení nebylo sporné, že žalobce se „podílel na činnostech v souvislosti s přípravou, zadáváním a kontrolou veřejných zakázek malého rozsahu“ – je třeba zkoumat, zda žalobce „zajišťoval veškerou komplexní činnost spojenou se zakázkami malého rozsahu“, nebo jen činnosti dílčí. Neuvedla-li vláda „výslovně“ v katalogu prací, že se v případě práce spočívající v přípravě, zadáváním a kontrole veřejných zakázek malého rozsahu má jednat o „komplexní práce“, pak „po zaměstnanci, který vykonává některou z činností“, nelze požadovat, aby „vykonával všechny části dané práce“, neboť „komplexnost není pojmovým znakem této činnosti“. Z ustanovení § 109 odst. 4 a § 110 odst. 3 zákoníku práce odvolací soud nesprávně dovodil, že pro zařazení do desáté platové třídy je („nad rámec samotného faktického výkonu dané činnosti“) rozhodné, zda zaměstnanec „nese odpovědnost za provedení a splnění daného úkolu“, neboť „hledisko odpovědnosti zaměstnance za provádění a splnění úkolů“ je již „reflektováno vládou v samotném rozvržení jednotlivých prací v katalogu prací a v platových třídách“. „Hodnocení míry odpovědnosti zaměstnance“ proto zaměstnavateli v rámci „přiřazení příslušné platové třídy“ nepřisluší, neboť k tomu je „zákonem povolána výhradně vláda“; zaměstnavatel může posuzovat „míru odpovědnosti“ zaměstnance pouze v souvislosti se zařazováním zaměstnance do platové třídy v případech, kdy „činnost zaměstnance není v rámci katalogu prací zahrnuta“ ve smyslu ustanovení § 3 odst. 1 nařízení vlády č. [564/2006](#) Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a

správě. Dovolatel dále vymezuje právní otázku, zda je soud povinen při poučení podle § 118a odst. 3 o. s. ř. „zaprotokolovat kromě toho, k čemu směřovala výzva účastníku, i poučení o konkrétních následcích při nesplnění této výzvy“. Namítá, že se odvolací soud – při svém závěru o tom, že „je zcela dostačující, pokud je v protokolu o jednání výslovně uvedeno, že žalobce byl poučen o následcích nesplnění výzvy soudu“, a že „není nutné trvat na tom, aby byl žalobce poučen rovněž o konkrétních následcích nesplnění této výzvy a na tom, aby byly negativní následky neunesení důkazního břemene takto zaprotokolovány“ – odchytil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu (rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 27. 7. 2005 sp. zn. 29 Odo 1069/2003, ze dne 26. 11. 2013 sp. zn. 32 Cdo 4255/2011, ze dne 27. 9. 2011 sp. zn. 30 Cdo 4240/2009, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. 4. 2018 sp. zn. 22 Cdo 5148/2017), neboť z této ustálené judikatury vyplývá, že „z protokolu o jednání musí být vždy jasně patrné, k čemu směřovala výzva účastníku podle § 118a odst. 3 o. s. ř. i s poučením o následcích při nesplnění této výzvy“, a že „negativní následky musí být v protokolu výslovně uvedeny tak, aby nebyly o splnění poučovací povinnosti soudu jakékoli pochyby“. Odvolací soud proto „měl správně rozhodnout“ tak, že „nebyly dány podmínky“ pro závěr o tom, že žalobce neunesl své důkazní břemeno, a že soud prvního stupně nemohl „rozhodnout v neprospěch žalobce“. Pro případ, že by dovolací soud dospěl k závěru, že „citované závěry“ rozhodovací praxe „nedopadají“ na předestřenu otázku, dovolatel „in eventum“ namítá, že „se jedná o otázku procesního práva, která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena“. Dovolatel navrhl, aby Nejvyšší soud rozsudek odvolacího soudu i rozsudek soudu prvního stupně zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 10a občanského soudního řádu) projednal dovolání žalobce podle zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, účinném od 30. 9. 2017 (dále jen „o. s. ř.“), neboť dovoláním je napaden rozsudek odvolacího soudu, který byl vydán po 29. 9. 2017 (srov. čl. II bod 2 zákona č. [296/2017](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. [292/2013](#) Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony). Po zjištění, že dovolání proti pravomocnému rozsudku odvolacího soudu bylo podáno oprávněnou osobou (účastníkem řízení) ve lhůtě uvedené v § 240 odst. 1 o. s. ř., se nejprve zabýval otázkou přípustnosti dovolání.

Dovoláním lze napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští (§ 236 odst. 1 o. s. ř.).

Není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak (§ 237 o. s. ř.).

Žalobce podal dovolání proti „všem výrokům“ rozsudku odvolacího soudu, tedy i proti výrokům o náhradě nákladů řízení. Nejvyšší soud proto dovolání proti rozsudku odvolacího soudu v části, ve které bylo rozhodnuto o potvrzení rozsudku soudu prvního stupně ve výroku o náhradě nákladů řízení a ve které bylo rozhodnuto o náhradě nákladů odvolacího řízení, podle ustanovení § 243c odst. 1 o. s. ř. odmítl, neboť dovolání podle § 237 o. s. ř. není přípustné proti rozhodnutím v části týkající se výroku o nákladech řízení [§ 238 odst. 1 písm. h) o. s. ř.].

Dovolatelem předestřená otázka, „zda dohled a schvalování činností řadového zaměstnance související s výkonem jeho práce ze strany vedoucího zaměstnance zbavuje daného řadového zaměstnance odpovědnosti za provedení a splnění těchto činností“, přípustnost dovolání podle § 237 o. s. ř. nezakládá, neboť odvolací soud k takovému závěru nedospěl, a napadené rozhodnutí proto na řešení této otázky nespočívá.

Z hlediska skutkového stavu bylo v posuzované věci - mimo jiné - zjištěno (správnost skutkových zjištění soudů přezkumu dovolacího soudu - jak vyplývá z ustanovení § 241a odst. 1 a § 242 odst. 3 věty první o. s. ř. - nepodléhá), že žalobce byl zaměstnancem žalovaného v době od 1. 9. 1998 do 31. 12. 2016, u kterého v době od 1. 5. 2007 až do skončení pracovního poměru pracoval jako referent na odboru stavebním a všeobecném („referent stavební a všeobecný“) a pro účely odměňování za práci byl zařazen do 9. platové třídy. V letech 2014 a 2015 žalobce nevykonával žádnou práci „definovanou“ jako „referent pro pozemní komunikace“ a „referent společné státní správy a samosprávy“ (tyto činnosti vykonával až v roce 2016) a žalobce ani neprokázal, že by v uvedeném období vykonával práci „správce informačních a komunikačních technologií“ (výkon těchto činností žalovaný zajišťoval externě, žalobce se na jejich výkonu nepodílel tím, že vkládal na webové stránky informace, a pokud žalobce v této souvislosti tvrdil výkon dalších činností, neoznačil ke svému tvrzení „na výzvu soudu a navzdory poučení soudu“ žádné důkazy). Žalobce nevykonával ani práce „definované“ jako „příprava zadávání a kontrola veřejných zakázek malého rozsahu“, neboť na veřejných zakázkách malého rozsahu se podílel jen výkonem dílčích činností, jak k tomu byl „v jednotlivých případech ad hoc - ať již výslovně či podle zaužívané praxe - pověřen nadřízenou, K. T., která byla v každém případě příkazcem operace a odpovědnou osobou za celou zakázku“. Žalovaný vyhověl požadavku žalobce na doplacení platu do výše odpovídající zařazení do 10. platové třídy jen za rok 2016, za roky 2014 a 2015 jeho požadavek odmítl.

Za tohoto stavu věci závisí napadený rozsudek odvolacího soudu (mimo jiné) na vyřešení otázky hmotného práva, jaká jsou hlediska pro zařazení zaměstnance do platové třídy. Vzhledem k tomu, že uvedená právní otázka dosud nebyla v rozhodovací činnosti dovolacího soudu řešena, dospěl Nejvyšší soud k závěru, že dovolání žalobce je podle ustanovení § 237 o. s. ř. přípustné.

Po přezkoumání rozsudku odvolacího soudu ve smyslu ustanovení § 242 o. s. ř., které provedl bez jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.), Nejvyšší soud dospěl k závěru, že dovolání není opodstatněné.

Uvedenou právní otázku je třeba i v současné době posuzovat - vzhledem k tomu, že žalobce se domáhá doplacení platu za roky 2014 a 2015 - podle zákona č. [262/2006](#) Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů účinném do 30. 6. 2016 (dále jen „zákoník práce“ nebo „zák. práce“), podle nařízení vlády č. [564/2006](#) Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, ve znění pozdějších předpisů účinném do 31. 12. 2015 (dále též jen „nařízení vlády č. [564/2006](#) Sb.“), a podle nařízení vlády č. [222/2010](#) Sb., o katalogu prací ve veřejných službách a správě, ve znění účinném do 31. 12. 2017 (dále též jen „nařízení vlády č. [222/2010](#) Sb.“ nebo „katalog prací“).

Zaměstnanci přísluší za práci vykonanou v pracovním poměru pro zaměstnavatele, kterým je stát, územní samosprávný celek, státní fond, příspěvková organizace, jejíž náklady na platy a odměny za pracovní pohotovost jsou plně zabezpečovány z příspěvku na provoz poskytovaného z rozpočtu zřizovatele nebo z úhrad podle zvláštních právních předpisů, školská právnická osoba zřízená Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, krajem, obcí nebo dobrovolným svazkem obcí podle školského zákona, nebo regionální rada regionu soudržnosti, s výjimkou peněžitého plnění poskytovaného občanům cizích států s místem výkonu práce mimo území České republiky, za podmínek stanovených v zákoníku práce plat, nestanoví-li zákoník práce nebo zvláštní právní předpis jinak (srov. § 109 odst. 1 a 3 zák. práce). Plat je peněžité plnění poskytované zaměstnavatelem zaměstnanci za práci (srov. § 109 odst. 3 zák. práce), určené podle zákoníku práce, nařízení vlády vydaného k jeho provedení podle § 111 odst. 2, § 112 odst. 2, § 123 odst. 6, § 128 odst. 2 a § 129 odst. 2 zák. práce a v jejich mezích podle kolektivní smlouvy, popřípadě vnitřního předpisu; plat není možné určit jiným způsobem, v jiném složení a jiné výši, než stanoví zákoník práce a právní předpisy vydané k jeho provedení, nestanoví-li zvláštní zákon jinak (srov. § 122 odst. 1 zák. práce; v případě vedoucího zaměstnance, který je statutárním orgánem zaměstnavatele, nebo který je vedoucím

organizační složky státu nebo územního samosprávného celku, srov. § 122 odst. 2 zák. práce).

Plat se poskytuje podle složitosti, odpovědnosti a namáhavosti práce, podle obtížnosti pracovních podmínek, podle pracovní výkonnosti a dosahovaných pracovních výsledků (srov. § 109 odst. 4 zák. práce); za stejnou práci nebo za práci stejné hodnoty přísluší všem zaměstnancům u zaměstnavatele stejný plat (srov. § 110 odst. 1 zák. práce).

Zaměstnanci přísluší platový tarif stanovený pro platovou třídu a platový stupeň, do kterých je zařazen, není-li v zákoníku práce dále stanoveno jinak (srov. § 123 odst. 1 zák. práce). Zaměstnavatel zařadí zaměstnance do jedné z šestnácti platových tříd podle druhu práce sjednaného v pracovní smlouvě a v jeho mezích na něm požadovaných nejnáročnějších prací (srov. § 123 odst. 2 a 5 zák. práce). Vychází přitom z nařízení vlády č. [222/2010](#) Sb. (katalogu prací), které stanoví zařazení prací do platových tříd v souladu s charakteristikami platových tříd odstupňovanými podle složitosti, odpovědnosti a namáhavosti práce, jak jsou uvedeny v příloze k zákoníku práce [srov. § 123 odst. 6 písm. a) zák. práce]. Zaměstnavatel v rámci platových tříd zařadí zaměstnance do platového stupně podle doby dosažené praxe, doby péče o dítě a doby výkonu vojenské základní (náhradní) služby nebo civilní služby (dále jen „započitatelná praxe“) [srov. § 123 odst. 4 zák. práce]. Bližší způsob zařazování zaměstnanců do platových tříd a platových stupňů upravuje nařízení vlády č. [564/2006](#) Sb. (od 1. 1. 2018 nařízení vlády č. [341/2017](#) Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě).

Z uvedené právní úpravy vyplývá, že hlavní a základní nárokovou složkou platu zaměstnance uvedeného v ustanovení § 109 odst. 3 zák. práce je platový tarif, který je u každého zaměstnance určován platovou třídou a platovým stupněm, do nichž je zaměstnanec zařazen na základě kritérií pevně stanovených právními předpisy (zákoníkem práce a prováděcími nařízeními vlády). Platový tarif tak zohledňuje složitost, odpovědnost a namáhavost vykonávané práce odpovídající konkrétní platové třídě a míru praktických zkušeností nabytých předchozím výkonem práce odpovídající platovému stupni v rámci dané platové třídy.

Platové třídy rozlišují práce různé složitosti, odpovědnosti a namáhavosti od těch nejméně složitých, s nejmenší odpovědností a nejméně namáhavých až po ty nejsložitější, s největší odpovědností a nejvíce namáhavé. Smyslem a účelem tohoto rozlišení je, aby v každé z platových tříd byly zařazeny práce, jejichž společnou charakteristikou je stejná složitost, odpovědnost a namáhavost. Obecně je složitost, odpovědnost a namáhavost práce pro jednotlivé platové třídy vyjádřena v charakteristikách platových tříd uvedených v příloze zákoníku práce, na jejichž základě byl zpracován katalog prací, kterým se stanoví zařazení prací ve veřejných službách a správě do platových tříd zaměstnanců, jimž je za práci poskytován plat. Katalog prací obsahuje seznam prací, které jsou v něm – při jejich vymezení provedeného údaji o jejich předmětu (objektu práce) a pracovní činnosti – seřazeny od těch nejjednodušších až po ty nejnáročnější koncepční a systémové práce a rozděleny do šestnácti platových tříd. Na základě tohoto rozdělení zaměstnavatel zařadí zaměstnance do platové třídy. V případě práce, která není v katalogu prací uvedena, zařadí zaměstnavatel zaměstnance do platové třídy, ve které jsou v katalogu prací zahrnuty příklady prací porovnatelné s ní z hlediska složitosti, odpovědnosti a namáhavosti (srov. § 3 odst. 1 větu druhou nařízení vlády č. [564/2006](#) Sb.). Podmínkou zařazení zaměstnance do platové třídy současně je, že zaměstnanec pro výkon práce uvedené v této platové třídě splňuje potřebné vzdělání (srov. § 3 odst. 2 nařízení vlády č. [564/2006](#) Sb.), popřípadě – nesplňuje-li zaměstnanec podmínku potřebného vzdělání – zaměstnavatel využije (má možnost využít) některou ze stanovených výjimek k zařazení zaměstnance do platové třídy, pro kterou potřebné vzdělání nesplňuje (srov. § 3 odst. 3 a 4 nařízení vlády č. [564/2006](#) Sb.).

Pro zařazení zaměstnance do platové třídy je určující druh práce sjednaný v pracovní smlouvě (popřípadě vyplývající ze jmenování) a nejnáročnější práce, kterou zaměstnanec v jeho mezích vykonává (jejíž výkon zaměstnavatel po zaměstnanci požaduje); zaměstnavatel tedy zařadí

zaměstnanec podle § 123 odst. 2 zák. práce do platové třídy, ve které je podle katalogu prací zařazena nejnáročnější práce, jejíž výkon na zaměstnanci požaduje (srov. též § 3 odst. 1 větu první nařízení vlády č. [564/2006](#) Sb.). Nelze při něm ale mechanicky vycházet jen z katalogem prací stanoveného rozdělení prací do platových tříd, neboť to má svůj význam jen ve spojení se základními charakteristikami platových tříd stanovenými zákonem, jak jsou tyto uvedeny v příloze k zákoníku práce, jež obsahují základní hlediska, z nichž uvedené rozdělení podle složitosti, odpovědnosti a namáhavosti jednotlivých prací vychází. Katalogem prací provedené rozdělení a základní charakteristiky platových tříd jsou pro všechny závazné a zaměstnavatel, popřípadě soud v řízení, jehož předmětem jsou platové nároky zaměstnance, nemohou složitost, odpovědnost a namáhavost práce pro účely zařazení zaměstnance do příslušné platové třídy posuzovat jinak, než jak se z nich podává.

V projednávané věci odvolací soud – poté, co dospěl k závěru, že žalobce pro žalovaného v letech 2014 a 2015 nevykonával práce „referenta pro pozemní komunikace“ a „referenta společné státní správy a samosprávy“ a neprokázal výkon práce „správce informačních a komunikačních technologií“ – posuzoval, zda zařazení žalobce do 10. platové třídy v letech 2014 a 2015 odůvodňuje, že žalobce v uvedené době pro žalovaného vykonával některé práce, jimiž se na základě pokynu nadřízené zaměstnankyně podílel na veřejných zakázkách malého rozsahu.

Podle přílohy k zákoníku práce (Charakteristiky platových tříd) je 10. platová třída charakterizována jako zajišťování komplexu činností s obecně vymezenými vstupy, rámcově stanovenými výstupy, značnou variantností způsobu řešení a postupů a specifickými vazbami na široký okruh procesů (dále jen „systémové práce“). Předmětem práce je komplexní systém složený ze samostatných různorodých systémů se zásadními určujícími vnitřními a vnějšími vazbami. Koordinace a usměrňování odborných specializovaných prací.

Nařízení vlády č. [222/2010](#) Sb. (katalog prací), příloha v části „B. Zařazení prací do povolání a platových tříd“, „1. Část, Díl 1.01 Práce ve správě organizace“, obsahuje položku „1.01.04 referent majetkové správy“, u níž je do 10. platové třídy zařazena práce 10.3 – „příprava, zadávání a kontrola veřejných zakázek malého rozsahu“.

Z uvedeného zařazení závazně vyplývá, že práce „příprava, zadávání a kontrola veřejných zakázek malého rozsahu“ z hlediska její složitosti, odpovědnosti a namáhavosti patří do 10. platové třídy. Pod uvedenou práci však nelze podřazovat výkon jakýchkoli dílčích činností, jimiž se zaměstnanec na přípravě, zadávání a kontrole veřejných zakázek malého rozsahu podílí. Vzhledem k podané charakteristice 10. platové třídy půjde jen o takové činnosti, jež ve svém souhrnu představují „zajišťování komplexu činností“ v rámci zadaného pracovního úkolu na veřejných zakázkách malého rozsahu (jejich přípravě, zadávání nebo kontrole) a vyznačují se vysokou mírou samostatnosti zaměstnance při volbě způsobu řešení a postupů vedoucích ke splnění pracovního úkolu. Předmětem práce zde je „komplexní systém“ sestávající z dílčích relativně samostatných různorodých činností, jež jsou vzájemně provázané. Nepochybně se tedy jedná o „komplexní práce“ zahrnující bezpodmínečně všechny části daného celku (systému) spojené s odpovědností za uskutečnění úkolů v katalogu prací takto vymezených [srov. bod 2. a 3. části „C Výklad některých pojmů pro účely této přílohy“ přílohy nařízení vlády č. [222/2010](#) Sb. (katalog prací)]. Názor dovolatele, že za situace, kdy v katalogu prací není uvedeno, že v případě práce „příprava, zadávání a kontrola veřejných zakázek malého rozsahu“ se má jednat o „komplexní práce“, není „komplexnost pojmovým znakem“ této činnosti, nemůže tedy obstát, neboť – jak bylo vyloženo výše – pro správné zařazení zaměstnance do platové třídy není významné jen samotné rozdělení prací do platových tříd v katalogu prací, ale též hlediska vymezená základními charakteristikami platových tříd uvedená v příloze k zákoníku práce.

Podle skutkových zjištění soudů se žalobce na veřejných zakázkách malého rozsahu podílel jen výkonem dílčích činností, jak k tomu byl „v jednotlivých případech ad hoc – ať již výslovně či podle

zaužívané praxe - pověřen nadřízenou, K. T., která byla v každém případě příkazcem operace a odpovědnou osobou za celou zakázku“; konkrétně bylo zjištěno, že žalobce zajišťoval podklady před vypracováním výzvy k podávání námitek, připravoval koncept výzvy (kterou podepisovala K. T.), shromažďoval obdržené nabídky, byl kontaktní osobou, s níž zájemci mohli řešit „jednotlivosti“, byl přítomen u předání a převzetí děl, která byla předmětem zakázek (opravy chodníků, schodů), a „v terénu“ kontroloval průběh prací. Takto vykonávané dílčí činnosti při přípravě, zadávání a kontrole veřejných zakázek malého rozsahu postrádají prvek „komplexnosti“, který je vlastní pracím zařazeným do 10. platové třídy, při jehož absenci nemohl žalovaný zařadit žalobce do 10. platové třídy. Přestože odůvodnění rozhodnutí odvolacího soudu postrádá úvahu spočívající v porovnání žalobcem vykonávané práce s charakteristikami platových tříd uvedenými v příloze k zákoníku práce a následné promítnutí tohoto porovnání do jeho závěrů o možnosti zařadit žalobce v letech 2014 a 2015 do 10. platové třídy, je jeho závěr o tom, že žalobce [neboť dílčí činnosti vykonávané žalobcem nemohou být - vzhledem k tomu, že samostatně nedosahují náročnosti složitějšího úkolu (práce) zařazeného ve vyšší platové třídě - považovány za „rovnocenné či srovnatelné“ se složitějším „komplexním úkolem“] do této platové třídy zařadit nelze, nakonec správný.

Je-li dovolání přípustné, zabýval se dovolací soud tím, zda řízení není postiženo vadami uvedenými v § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a) a b) a § 229 odst. 3, jakož i jinými vadami řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (srov. § 242 odst. 3 větu druhou o. s. ř.), a to v první řadě na základě námítky dovolatele, že soudy vyšly ze závěru o neunesení důkazního břemene žalobcem, ač mu nebylo poskytnuto řádné poučení o důkazní povinnosti podle ustanovení § 118a odst. 3 o. s. ř., neboť žalobce nebyl poučen o následcích nesplnění výzvy.

Nejvyšší soud ve své dlouhodobě ustálené rozhodovací praxi zdůrazňuje, že soudy nižších stupňů mohou své rozhodnutí založit na závěru, že účastník přítomný při soudním jednání neunesl důkazní břemeno, jen tehdy, jestliže takovému účastníku předtím bezvýsledně poskytly poučení podle § 118a odst. 3 o. s. ř. (srov. například rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 20. 3. 2003 sp. zn. 21 Cdo 1491/2002, uveřejněný pod č. 59 v časopise Soudní judikatura, roč. 2003, nebo rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 7. 2005 sp. zn. 29 Odo 1069/2003). Takové poučení zahrnuje též informaci o procesních následcích, jež stihnou účastníka, jestliže svou povinnost tvrzení a povinnost důkazní nesplní, tj. neunesení důkazního břemene a neúspěchu ve sporu (srov. například rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 9. 2011 sp. zn. 30 Cdo 4240/2009). Poučení, které je neúplné, je poučením nedostatečným. Poskytnutí nedostatečného poučení je z hlediska procesních důsledků třeba klást naroveň situaci, kdy poučení nebylo dáno vůbec (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26. 11. 2013 sp. zn. 32 Cdo 4255/2011).

Poučení podle § 118a o. s. ř. je svým obsahem adresnou výzvou účastníku k doplnění buď konkrétních tvrzení, nebo důkazů, jestliže by pro jejich neuvedení měl být ve sporu neúspěšný pro neunesení povinnosti tvrzení nebo povinnosti důkazní. Proto je v těchto případech nutné, aby z protokolu o jednání bylo jasné patrné, k čemu směřovala výzva účastníku podle § 118a o. s. ř. i s poučením o následcích při nesplnění této výzvy a jakým způsobem účastník na tuto výzvu reagoval (srov. již uvedený rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26. 11. 2013 sp. zn. 32 Cdo 4255/2011 nebo usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. 2. 2015 sp. zn. 22 Cdo 4888/2014). Protokolace nesmí vzbuzovat pochybnosti, že se účastníkovi takového poučení dostalo, a přesto zůstal stran svých tvrzení nebo stran svých důkazních návrhů nečinný (srov. například právní názor uvedený v Bureš, J. a kol., Občanský soudní řád, komentář, 6. vydání 2003, I. díl, s. 432 a násl., ke kterému se přiklonil též Ústavní soud v nálezu ze dne 3. 10. 2006 sp. zn. I. ÚS 212/06). Přitom je třeba vycházet z toho, že protokol o jednání, který obsahuje zákonem stanovené náležitosti, je veřejnou listinou podle § 134 o. s. ř., a proto - není-li prokázán opak - potvrzuje pravdivost toho, co je v něm osvědčeno nebo prokázáno (srov. například usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 8. 1998 sp. zn. 20 Cdo 791/98, uveřejněné pod č. 6 v časopise Soudní judikatura, roč. 1999, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 7.

2004 sp. zn. 29 Odo 407/2002, uveřejněné pod č. 171 v časopise Soudní judikatura, roč. 2004, nebo usnesení Nejvyššího soudu ze dne 13. 3. 2014 sp. zn. 21 Cdo 2737/2012).

V projednávané věci soudy dospěly k závěru, že žalobce neunesl důkazní břemeno o skutečnostech, že u žalovaného vykonával činnosti „správce informačních a komunikačních technologií“. Z obsahu protokolu o jednání, které se konalo dne 26. 6. 2018, vyplývá, že žalobce byl soudem prvního stupně „podle § 118a odst. 3 o. s. ř. (...) poučen, že dosud neoznačil důkazy k prokázání právě uvedených skutkových tvrzení o své činnosti správce informačních a komunikačních technologií žalovaného“, a byl současně „poučen o následcích nesplnění výzvy soudu“. Protokolace zde nezakládá pochybnosti o tom, k čemu výzva podle § 118a odst. 3 o. s. ř. směřovala (k jakým skutkovým tvrzením má žalobce důkazy označit), a ve spojení s tím nemohou vznikat ani pochybnosti, o jakých „následcích nesplnění výzvy“ byl žalobce poučen (o následku spočívajícím v závěru soudu o neunesení důkazního břemene ve vztahu ke skutečnostem, jichž se výzva týkala); za těchto okolností lze mít za to, že soud prvního stupně i v souladu s dovolatelem akcentovanou judikaturou (včetně usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 9. 2011 sp. zn. 30 Cdo 4240/2009) „projevil a zaprotokoloval“ poskytnuté poučení o následku nesplnění výzvy. Na to, že žalobce poskytnutému poučení porozuměl, lze usuzovat z toho, že na ně reagoval (uvedl: „je to tak, jak jsem řekl, nic jiného nemám“), a také z toho, jak reagoval na obsahově obdobné poučení, které se mu o jeho důkazní povinnosti před tím dostalo ve vztahu k „tvrzení o právě popsanych činnostech v souvislosti s veškerými veřejnými zakázkami, na nichž se měl podílet v období 2014 a 2015“ (žalobce uvedl, že poučení „porozuměl“ a v průběhu jednání se snažil k uvedeným skutečnostem označit důkazy). Tomu nasvědčuje i skutečnost, že žalobce ani poté, co se v odvolacím řízení nechal zastoupit advokátem a vznesl námitku nedostatečného poučení podle § 118a odst. 3 o. s. ř., žádné důkazy ke svým skutkovým tvrzením o výkonu činnosti „správce informačních a komunikačních technologií“ neoznačil, i když mu bylo známo, že soud prvního stupně zde vyšel ze závěru o neunesení důkazního břemene žalobcem, čímž jen potvrzuje, co soudu sdělil bezprostředně po poskytnutém poučení – že ke svým tvrzením důkazy nemá (srov. slova: „nic jiného nemám“). Odvolací soud proto správně uzavřel, že „uvedené poučení je zcela dostačující a je v souladu jak se zákonnými hledisky vymezenými v ust. § 118a odst. 3 o. s. ř., tak i s konstantní judikaturou“, a svým postupem při plnění poučovací povinnosti proto nezaložil vadu řízení, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci.

Z uvedeného vyplývá, že rozsudek odvolacího soudu je z hlediska uplatněného dovolacího důvodu správný. Protože nebylo zjištěno, že by byl postižen některou z vad uvedených v ustanovení § 229 odst. 1 o. s. ř., § 229 odst. 2 písm. a) a b) o. s. ř. nebo v § 229 odst. 3 o. s. ř. anebo jinou vadou, která by mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, Nejvyšší soud dovolání žalobce proti výroku rozsudku odvolacího soudu o potvrzení rozsudku soudu prvního stupně ve výroku o věci samé podle ustanovení § 243d písm. a) o. s. ř. zamítl.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Pracovní poměr](#)
- [Pracovní poměr](#)
- [Mzda \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Pracovní poměr \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Převedení zaměstnance na jinou práci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhrada škody zaměstnancem](#)

- [Plat](#)
- [Doručování](#)
- [Pracovní smlouva](#)
- [Bezpečnost a ochrana zdraví při práci](#)
- [Konzumace alkoholu na pracovišti \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)